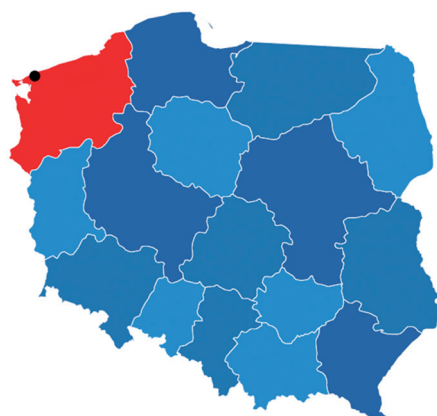

Uzdrowisko Kamień Pomorski

Położenie administracyjne

Gmina Kamień Pomorski położona jest w północno-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w środkowej części powiatu kamieńskiego. Sąsiednie gminy to Dziwnów, Golczewo, Świerzno i Wolin (powiat kamieński).

Mapa 15. Lokalizacja uzdrowiska Kamień Pomorski

Źródło: opracowanie własne.

Miasto jest siedzibą gminy miejsko-wiejskiej. Obszar miejscowości obejmuje około 9 km², a gminy wynosi blisko 208,53 km². Zamieszkuje ją 13 635 osób (stan na 31.12.2019 r.)¹. Rada Miejska w Kamieniu Pomorskim liczy 15 radnych.

Rys historyczny uzdrowiska

Kamień Pomorski chwali się ponad 1000-letnią historią. Prawa miejskie uzyskał w 1274 r. „Nazwa miasta wywodzi się od naturalnego zjawiska topograficznego, jakim jest ogromnej

¹ Na podstawie materiałów źródłowych udostępnionych przez badaną jednostkę – Badanie nt. „Diagnoza gmin uzdrowiskowych w Polsce” – maj 2020 r.

wielkości głaz narzutowy, znajdujący się kilkadziesiąt metrów od północnego brzegu Wyspy Chrzęszczewskiej². Głaz ten, zwany jest Królewskim Głazem.

Początki działalności uzdrowiskowej w Kamieniu Pomorskim sięgają XIX wieku. „W 1876 r. podczas prowadzonych na jego terenie wierceń odkryto złoża solanki i borowiny. Sześć lat później oddano do użytku, działający do dziś w tym samym miejscu, zakład kąpieli solankowych (dzisiejszy Zakład Przyrodolecznicy „Fenix”)³. Kamieńska solanka odznaczała się właściwościami uzdrawiającymi. Badania, które zostały przeprowadzone przez naukowców z Berlińskiego Instytutu Geologicznego wykazały, że zarówno solankę, jak i borowinę można było wykorzystywać do celów kąpielowo-leczniczych. Leczone nimi dorosłych i dzieci. Przed wojną w budynku, w którym obecnie znajduje się Zarząd Uzdrawiska istniało sanatorium dla najmłodszych. „W 1929 r. miasto starając się o uznanie za uzdrowisko zakupiło od rodziny von Köller, leżącą przy drodze prowadzącej do Golczewa, posiadłość z otaczającym ją parkiem organizując w niej sanatorium. Po wojnie znalazł w nim swoją siedzibę hotel „Polonia” wraz z restauracją (dziś zrujnowany)”⁴.

Druga wojna światowa oraz sytuacja powojenna odcisnęły niekorzystne piętno na infrastrukturze zdrojowej. „Jednak już w 1946 r. zdawano sobie sprawę, że kołem zamachowym odbudowy i rozwoju miasta może być uzdrowisko, nazywane wówczas „solankami”. Wtedy ich baza była niemal doszczętnie zniszczona. Budynki, w których mogliby zamieszkać kuracjusze były zajęte przez stacjonujące w nich wojsko”⁵. W drugiej połowie lat pięćdziesiątych XX wieku miało miejsce znaczne przyspieszenie prac związanych z uruchomieniem uzdrowiska. Pierwsze prace prowadzone były przy Zakładzie Przyrodolecznicy. Postanowiono, że zostanie on odbudowany w całości. „13 września 1958 r. rozpoczęto remont tego głównego obiektu, „serca PPU” – niemieckiego „Solbad”, przyszłego ZPL *Feniks*”⁶. 17 czerwca 1959 r. zatwierdzono ogólne założenia odbudowy uzdrowiska, a 31 października nastąpiło uroczyste otwarcie kamieńskich zdrojów. „Kamień awansował, jak donosił na pierwszej stronie „Głos Szczeciński”, *do rzędu ważnej w kraju miejscowości stając się dwudziestym siódmym uzdrowiskiem w kraju i pierwszym oficjalnie otwartym w województwie*”⁷. W latach sześćdziesiątych ubiegłego wieku bolączką dla ówczesnych terenowych władz administracji państwowej był wygląd miasta pozostawiający wiele do życzenia oraz brak bazy turystycznej dla kuracjuszy, a przede wszystkim plaży. „Rolniczy charakter Kamienia, widoczny był na każdym kroku”⁸. W tamtym czasie miasto nie posiadało prawie wcale infrastruktury turystycznej. W miarę upływu czasu sytuacja ulegała widocznej poprawie. Wzniesiono między innymi nowy dworzec

² <https://www.kamienpomorski.pl/pl/page/historia-0> (dostęp: 20.04.2020).

³ <https://www.kamienpomorski.pl/pl/news/55-lat-„uzdrowiska-kamień-pomorski> (dostęp: 20.04.2020).

⁴ Tamże.

⁵ Tamże.

⁶ Tamże.

⁷ Tamże.

⁸ Tamże.

kolejowy oraz nowoczesną, jak na ówczesne czasy restaurację – „Steńka”. W 1961 r. uruchomiono sanatoria: „Gryf”, „Ziemowit” oraz „Lech”. W 1967 r. na ukończeniu był remont największego sanatorium „Mieszko”. Rzeczywistym twórcą kamieńskiego uzdrowiska okazał się być Janusz Paśnicki⁹. Kamień Pomorski uzyskał status uzdrowiska w 2009 r.¹⁰.

Działalność uzdrowiskowa

Uzdrowisko funkcjonuje w oparciu o Uchwałę Nr IV/27/10 Rady Miejskiej w Kamieniu Pomorskim z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie ustanowienia Statutu Uzdrowiska Kamień Pomorski¹¹.

Najważniejsze surowce lecznicze

W uzdrowisku wykorzystywane są wody lecznicze, mineralne, solanka oraz borowina (złoża torfu leczniczego)¹². Kamień Pomorski słynie z wyjątkowych właściwości naturalnej borowiny i solanki, wydobywanych z własnych złóż i stosowanych od lat w zabiegach leczniczych¹³. Solanka zwana jest „białym złotem”, a borowina „czarnym złotem.” „Borowina z Kamienia Pomorskiego zawiera mnóstwo związków zarówno organicznych, jak i nieorganicznych m.in.: bituminy, воск, żywicę, tłuszcze, celulozę, kwasy huminowe, humusowe, aminokwasy, ligniny i substancje biologiczne czynne. Dzięki takiemu bogactwu składników, działających przeciwpalnie, bakteriostatycznie czy hormonalnie, pomocna jest w leczeniu wielu różnych dolegliwości”¹⁴. Bogactwem naturalnym, obok borowiny, Kamienia Pomorskiego są cenione w balneologii, wysokozmineralizowane wody lecznicze, tzw. solanki¹⁵. Źródłem zaopatrzenia uzdrowiska Kamień Pomorski w solankę jest odwiert Edward III o głębokości 400 m¹⁶, który umiejscowiony jest w obrębie obszaru górniczego Kamień Pomorski.

Lecznictwo uzdrowiskowe

W uzdrowisku prowadzone jest leczenie w następujących kierunkach leczniczych: choroby ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, choroby kardiologiczne i nadciśnienie, choroby górnych

⁹ Tamże.

¹⁰ Na podstawie materiałów źródłowych udostępnionych przez badaną jednostkę – Badanie nt. „Diagnoza gmin uzdrowiskowych w Polsce” – maj 2020 r.

¹¹ Uchwała Nr IV/27/10 Rady Miejskiej w Kamieniu Pomorskim z dnia 28 grudnia 2010 r., http://e-dziennik.szczecin.uw.gov.pl/WDU_Z/2011/18/298/akt.pdf (dostęp: 20.04.2020).

¹² Na podstawie materiałów źródłowych udostępnionych przez badaną jednostkę – Badanie nt. „Diagnoza gmin uzdrowiskowych w Polsce” – maj 2020 r. Zob też Uchwała Nr IV/27/10 Rady Miejskiej w KAMIENIU POMORSKIM z dnia 28 grudnia 2010 r., http://e-dziennik.szczecin.uw.gov.pl/WDU_Z/2011/18/298/akt.pdf (dostęp: 20.04.2020).

¹³ <http://uzdrowisko-kamienpomorski.pl/surowce-naturalne/> (dostęp: 20.04.2020).

¹⁴ Tamże.

¹⁵ Tamże.

¹⁶ Tamże.

dróg oddechowych, dolnych dróg oddechowych, choroby neurologiczne. W ostatnich latach uzdrowisko specjalizuje się również w rehabilitacji pacjentów po urazie rdzenia kręgowego.

Funkcjonuje tutaj przedsiębiorstwo Uzdrowisko Kamień Pomorski S.A., w ramach którego prowadzona jest działalność lecznicza. Składają się na nie sanatoria uzdrowiskowe: „Chrobry”, zlokalizowane w zabytkowej dzielnicy Kamienia Pomorskiego, „Dąbrówka”, które znajduje się z dala od miejskiego ruchu. Działa także szpital uzdrowiskowy: „Mieszko” – największy i najbardziej znany ośrodek leczniczy w Kamieniu Pomorskim.

Instytut Badawczy – Uzdrowisko Kamień Pomorski

Muzeum Kamieni w Kamieniu Pomorskim
